

Till Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss – Mångfald är framtiden (SOU 2007:50)

Folkbildningsförbundet, studieförbundens intresseorganisation, har tagit del av betänkandet och lämnar här synpunkter på några av de förslag som lämnas.

Kulturarenan är idag en av de viktiga samhällsarenor där det finns ett utanförskap. Ett utanförskap som är mycket angeläget att bryta. Mångkulturåret 2006 och det nu föreliggande betänkandet är viktiga insatser i det arbetet.

Folkbildningsförbundet anser att Mångkulturåret 2006 var en god satsning då det dels gav mycket uppmärksamhet åt mångfaldsfrågorna inom kulturlivet och gav upphov till flera självkritiska reflektioner, men också för att det faktiskt gav en hel del nyskapande verksamheter. Studieförbunden var överlag mycket aktiva under Mångkulturåret 2006 och arbetar allt mer med mångfaldsperspektiv i sina verksamheter.

Studieförbunden genomförde under 2006 157 000 studiecirkel i kulturämnen och arrangerade nästan 260 000 kulturprogram med 15,8 miljoner besökare. Här ryms redan idag en stor mångfald i såväl kulturyttringar som ämnesval. Men, precis som påpekas i betänkandet, vet vi att det också i studieförbundens verksamhet, finns skillnader när det gäller vilka människor som utövar och tar del av kulturen.

Folkbildningsförbundet anser att ett fortsatt starkt och allmänt stöd till folkbildningen och till amatörkulturen är en viktig förutsättning för ökad mångfald i kulturlivet. Tillsammans utgör de den breddkultur som en framtida utveckling kan vila på.

Folkbildningsförbundet vill särskilt kommentera samordnarens förslag i betänkandets kapitel 4, Nya metoder och modeller för svenskt kulturliv:

I betänkandet, avsnitt 4.2, föreslår samordnaren att skapa en ny anslagspost som får namnet Kulturpolitisk utvecklingsverksamhet om 68 miljoner kronor. Den ska finansieras genom en sammanslagning av flera nuvarande anslagsposter, däribland Bidrag till centrala amatörkulturorganisationer, lokalhållande organisationer och länsbildningsförbund. Inom detta anslag ska 10 miljoner kronor öronmärkas som organisationsstöd till kulturpolitiska aktörer som arbetar med kulturell mångfald, interkulturell dialog och internationellt utbyte. Enligt förslaget öronmärks 10 procent av bidraget till centrala amatörkulturorganisationer, lokalhållande organisationer och länsbildningsförbund för detta ändamål.

Under 2006 genomfördes 1 935 olika kulturprogram i landet med stöd av det kulturprogrambidrag som fördelas av länsbildningsförbunden. Totalt fanns cirka 4,7 miljoner kronor för detta ändamål i Kulturrådets anslagspost Bidrag till centrala amatörkulturorganisationer, lokalhållande organisationer och länsbildningsförbund. Ett stort antal ansökningar från lokala kulturgrupper/föreningar fick dock lämnas utan bifall då medlen inte räckte till. Bidraget är redan idag är starkt begränsat i förhållande till den efterfrågan som finns bland lokala kulturarrangörer. Den trend som länsbildningsförbunden beskriver för oss, är att efterfrågan på kulturprogrambidragen dessutom ökar, vilket är mycket glädjande, eftersom det visar på ett levande kulturliv över hela landet.

Vi anser att ett inskränkande av kulturprogrambidraget skulle vara en förlust för samhället då det utgör ett kostnadseffektivt medel för att skapa förutsättningar för kulturverksamhet, inte minst i glesbygd. Det skulle innebära att man nedmonterar en fungerande infrastruktur för kulturen att nå ut också till mindre orter. Vår bedömning är att om bidraget tas bort eller minskas finns idag ingen annan aktör att fylla det tomrum som uppstår.

De lokala kulturföreningar/grupper som får stöd av länsbildningsförbunden bedriver i huvudsak kulturverksamhet. Det är, och ska naturligtvis vara, deras kärnverksamhet. Folkbildningsförbundet utgår från att anslagsposten Kulturpolitisk utvecklingsverksamhet inrymmer bidrag till "ordinarie" kulturverksamhet, och inte enbart till metodutveckling.

Folkbildningsförbundet anser att samordnaren inte har gjort en konsekvensanalys av de förslag som rör finansieringen av anslagsposten Kulturpolitisk utvecklingsverksamhet, inklusive det organisationsstöd som ska fördelas till kulturpolitiska aktörer som arbetar med kulturell mångfald, interkulturell dialog och internationellt utbyte. Samordnaren ger ingen beskrivning av de förväntningar som finns på länsbildningsförbunden som aktörer i det nya förslaget och ger heller ingen bild av hur det lokala kulturlivet påverkas när bidraget i praktiken minskar, eftersom delar av bidraget öronmärks som organisationsstöd.

Mot bakgrund av detta avvisar Folkbildningsförbundet förslaget att överföra pengar från det kulturprogrambidrag som länsbildningsförbunden idag fördelar, till en ny anslagspost, Kulturpolitisk utvecklingsverksamhet.

Frågan om ökad mångfald i kulturlivet är viktig och bör självklart samordnas med den generella kulturpolitiken. Då Kulturutredningen (SOU 2007:06) har i uppdrag att se över förvaltningsorganisation och finansieringsformer, föreslår Folkbildningsförbundet att hänskjuta slutsatser och förslag kring organisation och finansiering som lämnas i detta betänkande till Kulturutredningen. Även de inkomna remissvaren bör behandlas av Kulturutredningen.

FOLKBILDNINGSFÖRBUNDET
Studieförbundens intresseorganisation

Åke Gustavsson
ordförande

Maicen Ekman
generalsekretetare

